

22

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 9 stycznia 1970 r.

w sprawie zasad i trybu uznawania ferm drobiu za zarodowe i reprodukcyjne oraz uznawania materiału zarodowego drobiu.

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 2 grudnia 1960 r. o hodowli zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 1960 r. Nr 54, poz. 310 i z 1963 r. Nr 22, poz. 113) zarządza się, co następuje:

§ 1. Uznaniu za zarodowe i reprodukcyjne podlegają fermy kur, indyków, perlic, kaczek i gęsi.

§ 2. Za odpowiednie do hodowli w fermach zarodowych i reprodukcyjnych uznaje się następujące rasy:

- 1) spośród ras kur: Leghorn biały, Zielononóżka kuropatwiana, Rhode Island Red, New Hampshire, Sussex gromostajowy, Plymouth Rock, White Rock i Dominant White Cornish oraz wytworzone na ich podłożu nowe rasy i odmiany,
- 2) spośród ras indyków: szerokopiersne Bronz (Broad Breasted Bronz) i szerokopiersne Białe (Broad Breasted White) oraz rasa Beltsville,
- 3) spośród ras perlic: perlice odmian szarych i niebieskich,
- 4) spośród ras kaczek: Pekin,
- 5) spośród ras gęsi: Pomorska biała z lokalnymi odmianami i Włoska biała, a ponadto odmiany gęsi krajowej: lubelsko-kielecka, suwalska i podkarpacka oraz wytworzone na ich podłożu nowe rasy i odmiany.

§ 3. 1. Zadaniem ferm zarodowych jest doskonalenie pogłowia i produkowanie materiału zarodowego dla zaopatrzenia ferm reprodukcyjnych.

2. Zadaniem ferm reprodukcyjnych jest planowe krzyżowanie drobiu pochodzącego — z wyjątkami przewidzianymi w § 7 — z rodów tej samej rasy lub różnych ras w celu uzyskania materiału użytkowego dla towarowej produkcji jaj i mięsa

§ 4. Fermy drobiu uznaje się za zarodowe lub za reprodukcyjne kategorii A, B lub C, jeżeli poza wymaganiami szczególnymi, określonymi w dalszych przepisach, odpowiadają następującym warunkom ogólnym:

- 1) drób należy do rasy określonej w § 2,
- 2) ferma zlokalizowana jest na terenie odpowiadającym wymaganiom środowiskowym danego gatunku drobiu,
- 3) na fermie zachowywane są odpowiednie warunki higieniczno-weterynaryjne oraz higieniczno-sanitarne,
- 4) na fermie zapewnione są dla drobiu hodowlanego odrębne pomieszczenia, a drób ten nie styka się z drobiem nie należącym do uznanej fermy,
- 5) żywienie i pielęgnowanie drobiu pozwala na właściwą ocenę jego wartości użytkowej,
- 6) osoby zajmujące się prowadzeniem i obsługiwaniem fermy mają odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

§ 5. 1. Fermę uznaje się za zarodową, jeżeli oprócz warunków określonych w § 4 spełnia następujące wymagania:

- 1) prowadzi legi indywidualne i posiada drób znakowany znaczkami pisklęcymi, pozwalającymi na stwierdzenie pochodzenia rodzinnego,
- 2) prowadzi indywidualną ocenę użyteczności drobiu w zakresie cech pożądanых dla danego kierunku użytkowego,
- 3) prowadzi systematycznie selekcję drobiu według metod opartych na zasadach genetyki populacji,
- 4) posiada co najmniej jeden ród uznany zgodnie z przepisami zawartymi w § 18—22,
- 5) znajdujący się na fermie drób nie wykazuje żadnych objawów chorobowych, a ponadto zależnie od gatunku:
 - a) przeprowadzane są systematycznie badania drobiu

- grzebiącego na pulorożę, a stado jest wolne od tej choroby,
- b) przeprowadzane są systematycznie badania drobiu grzebiącego na gruźlicę, a sztuki dotknięte tą chorobą, jak również inne źródła zakażenia są niezwłocznie usuwane,
 - c) w razie zauważenia objawów bądź stwierdzenia białaczek lub zakaźnego paraliżu kur przeprowadzane są niezwłocznie przeglądy całego stada i usuwane sztuki chore, a w uzasadnionych wypadkach również ich rodziny,
 - d) w razie zauważenia objawów bądź stwierdzenia salmonelozы w stadach kaczek i gęsi przeprowadzane jest badanie całego stada i stosowane są środki wskazane przez służbę weterynaryjną,
 - e) drób grzebiący poddawany jest okresowym szczepieniom zapobiegawczym przeciwko pomorowi rzekomego drobiu,
 - f) w uzasadnionych wypadkach drób określonych gatunków poddawany jest innym szczepieniom bądź badaniom lub zabiegom odrobaczania zgodnie ze wskazaniami służby weterynaryjnej,
 - g) przestrzegane są przepisy i zalecenia sanitarno-weterynaryjne, a padłe lub dobite z konieczności sztuki wysyłane są do zbadania do zakładu higieny weterynaryjnej lub innego specjalistycznego zakładu badawczego i prowadzona jest indywidualna kontrola przyczyn upadków drobiu,
 - h) na żądanie właściwego do spraw weterynarii organu prezydium powiatowej rady narodowej drób jest poddawany badaniom na ornitozę,
- 6) ferma posiada odpowiednie budynki i urządzenia techniczne zapewniające racjonalne prowadzenie prac selekcyjno-hodowlanych,
- 7) ferma posiada własny zakład wylęgowy, który:
- a) odpowiada warunkom zapewniającym zdrowotność piskląt,
 - b) prowadzi lęgi wyłącznie z jaj pochodzących z tej fermy.
2. Fermę, która odpowiada warunkom określonym w § 4 oraz warunkom określonym w ust. 1 pkt 6 i 7 lit. a), a w ciągu ostatnich 6 miesięcy odpowiadała warunkom określonym w ust. 1 pkt 5, uznaje się za kandydującą na zarodową. Okres kandydowania fermy trwa co najmniej 1 rok.
- § 6. 1. Fermę uznaje się za reprodukcyjną kategorii A, jeżeli oprócz warunków określonych w § 4 spełnia następujące warunki:
- 1) stosuje planowe krzyżowanie drobiu, pochodzącego z rodów tej samej lub różnych ras,
 - 2) prowadzi ocenę użytkowości stada w zakresie cech wymaganych dla danego kierunku użytkowego,
 - 3) znajdujący się na fermie drób nie wykazuje żadnych objawów chorobowych, a ponadto zaleźnie od gatunku:
 - a) przeprowadzane są systematycznie badania drobiu grzebiącego na pulorożę, a stado jest wolne od tej choroby,
 - b) w razie stwierdzenia gruźlicy przeprowadzane są badania całego stada, a sztuki dotknięte tą chorobą, jak również inne źródła zakażenia są niezwłocznie usuwane,
 - c) w razie zauważenia objawów bądź stwierdzenia białaczek lub zakaźnego paraliżu kur przeprowadzane są niezwłocznie przeglądy całego stada i usuwane chore sztuki,
 - d) w razie zauważenia objawów bądź stwierdzenia salmonelozы w stadach kaczek i gęsi przeprowadzane jest badanie całego stada i stosowane są środki wskazane przez służbę weterynaryjną,
 - e) drób grzebiący poddawany jest okresowym szczepie-

- f) w uzasadnionych wypadkach drób określonych gatunków poddawany jest innym szczepieniom i badaniom lub zabiegom odrobaczania zgodnie ze wskazaniami służby weterynaryjnej,
 - g) przestrzegane są ściśle przepisy i zalecenia sanitarno-weterynaryjne,
 - h) na żądanie właściwego do spraw weterynarii organu prezydium powiatowej rady narodowej drób poddawany jest badaniom na ornitozę,
- 4) drób pochodzi obustronnie z uznanych rodów i znakowany jest w sposób pozwalający na stwierdzenie pochodzenia,
- 5) ferma posiada budynki i urządzenia techniczne, zapewniające racjonalne prowadzenie hodowli.

2. Ferma kategorii A posiadająca własny zakład wylęgowy może otrzymać uprawnienia do rozprowadzania materiału hodowlanego do ferm reprodukcyjnych niższych kategorii.

§ 7. Fermę uznaje się za reprodukcyjną kategorii B, jeżeli:

- 1) odpowiada warunkom określonym w § 4 oraz w § 6 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 5,
- 2) samce pochodzą z uznanego rodu i znakowane są w sposób pozwalający na stwierdzenie pochodzenia, a samice pochodzą z planowego krzyżowania rodów bądź ferm kandydujących na zarodowe; nie dotyczy to ferm gęsi i perlic.

§ 8. Fermę uznaje się za reprodukcyjną kategorii C, jeżeli:

- 1) odpowiada warunkom określonym w § 4 oraz w § 6 ust. 1 pkt 1—3,
- 2) samce pochodzą z uznanego rodu lub — w uzasadnionych wypadkach — z ferm kandydujących na zarodowe i znakowane są w sposób pozwalający na stwierdzenie pochodzenia, a samice pochodzą z planowego krzyżowania rodów lub z ferm kandydujących na zarodowe; nie dotyczy to ferm gęsi i perlic,
- 3) ferma posiada pomieszczenia i sprzęt umożliwiający racjonalny wychów oraz utrzymanie i karmienie drobiu.

§ 9. W razie okresowego braku lub niedoboru materiału zarodowego drobiu ras określonych w § 2 Minister Rolnictwa może na wniosek właściwego do spraw rolnictwa organu prezydium wojewódzkiej rady narodowej wyrazić zgodę na uznanie ferm za spełniające zadania ferm reprodukcyjnych, choćby nie odpowiadały one wymaganiom określonym w § 6 ust. 1 pkt 4, § 7 pkt 2 i § 8 pkt 2.

§ 10. Fermę, która odpowiada warunkom określonym w § 4 i w § 8 pkt 2 i 3, a w ciągu ostatnich 6 miesięcy odpowiadała warunkom określonym w § 6 ust. 1 pkt 3, uznaje się za fermę kandydującą na reprodukcyjną. Okres kandydowania trwa 1 rok.

§ 11. Jeżeli ferma reprodukcyjna lub kandydująca na reprodukcyjną prowadzi własny zakład wylęgowy, zakład ten powinien odpowiadać warunkom zapewniającym zdrowotność piskląt i prowadzić lęgi wyłącznie z jaj pochodzących z własnej fermy.

§ 12. Fermы hodowli drobiu, prowadzone w zakładach doświadczalnych instytucji naukowo-badawczych i naukowo-dydaktycznych, mogą być uznane za zarodowe i kandydujące na zarodowe oraz reprodukcyjne odpowiedniej kategorii również wtedy, gdy prowadzą prace selekcyjne według zasad i metod odmiennych niż ustalone w § 5 ust. 1 pkt 3, jeżeli spełniają warunki określone w § 5 ust. 1 pkt 1, 2, 5, 6 i 7 — co do ferm zarodowych bądź warunki określone w § 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 — co do ferm reprodukcyjnych.

§ 13. 1. O uznaniu fermy za zarodową lub kandydującą na zarodową oraz za reprodukcyjną lub kandydującą na re-

produkcyjną decyduje właściwy do spraw rolnych organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej na podstawie opinii komisji wojewódzkiej.

2. Komisję wojewódzką powołuje organ określony w ust. 1. Wydaje ona opinie na podstawie przeprowadzonej lustracji.

3. W skład komisji wojewódzkiej do wydania opinii w sprawie uznania ferm za zarodowe lub kandydujące na zarodowe wchodzi: przedstawiciel Instytutu Zootechniki jako przewodniczący oraz jako członkowie: przedstawiciel organu określonego w ust. 1, przedstawiciel Zjednoczenia Hodowli Drobiu, lekarz weterynarii z weterynaryjnego ośrodka drobiarskiego wojewódzkiego zakładu weterynarii oraz przedstawiciel jednostki nadrzędnej nadzorującej daną fermę.

4. W skład komisji wojewódzkiej do wydania opinii w sprawie uznania ferm za reprodukcyjne lub kandydujące na reprodukcyjne wchodzi: jako przewodniczący — przedstawiciel organu określonego w ust. 1 oraz jako członkowie: przedstawiciel wojewódzkiego przedsiębiorstwa hodowli i wylęgu drobiu oraz lekarz weterynarii z weterynaryjnego ośrodka drobiarskiego wojewódzkiego zakładu weterynarii lub inny lekarz upoważniony przez wojewódzki zakład weterynarii. W razie gdy komisja wydaje opinię co do ferm państwowej nie należącej do wojewódzkiego przedsiębiorstwa hodowli i wylęgu drobiu, w skład komisji wchodzi również przedstawiciel jednostki nadrzędnej nadzorującej tę fermę.

5. Ministerstwo Rolnictwa może delegować do komisji swego przedstawiciela.

6. Dla przeprowadzenia lustracji ferm, które mają być uznane za reprodukcyjne lub za kandydujące na reprodukcyjne, organ określony w ust. 1 może powoływać komisje powiatowe. W skład komisji powiatowej wchodzi: przedstawiciel właściwego do spraw rolnych organu prezydium powiatowej rady narodowej, przedstawiciel przedsiębiorstwa hodowli i wylęgu drobiu, lekarz weterynarii upoważniony przez wojewódzki zakład weterynarii oraz przedstawiciel wojewódzkiego związku hodowców i producentów drobiu, jeżeli lustracji podlega ferma spółdzielcza lub prywatna, lub przedstawiciel jednostki nadrzędnej nadzorującej daną fermę, jeżeli lustracji podlega ferma państwowa. Powołując komisję, organ określony w ust. 1 wyznacza jednocześnie przewodniczącego spośród jej członków. Wyniki lustracji ferm komisje powiatowe przekazują komisji wojewódzkiej, która na podstawie tych wyników wydaje opinię.

7. Organ określony w ust. 1 może przekazać uprawnienia do wydawania decyzji o uznawaniu ferm reprodukcyjnych kategorii C właściwemu do spraw rolnych organowi prezydium powiatowej rady narodowej; w tym wypadku decyzje wydawane są na podstawie opinii komisji powiatowych (ust. 6).

§ 14. 1. Lustrację ferm przeprowadza się corocznie w okresie odchowu młodzi.

2. Decyzja o uznaniu ferm powinna być wydana w terminie do końca grudnia.

3. Organ, o którym mowa w § 13 ust. 1, przekazuje do Ministerstwa Rolnictwa decyzję o uznaniu ferm za zarodowe i za kandydujące na zarodowe wraz z protokołami lustracji w terminie do końca stycznia każdego roku.

§ 15. 1. Ferma zostaje uznana za zarodową lub reprodukcyjną bądź kandydującą na zarodową lub reprodukcyjną na okres jednego roku.

2. Uznanie może być cofnięte, jeżeli ferma przestała odpowiadać warunkom określonym w niniejszym zarządzeniu albo stan zdrowotny drobiu budzi poważne zastrzeżenia.

3. O cofnięciu uznania decyduje właściwy do spraw rolnych organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej, a w wypadku określonym w § 13 ust. 7 — właściwy do spraw

rolnych organ prezydium powiatowej rady narodowej. Decyzja o cofnięciu uznania fermy za zarodową lub kandydującą na zarodową następuje na wniosek komisji wojewódzkiej, a w wypadku określonym w § 13 ust. 7 — na wniosek komisji powiatowej. Decyzja o cofnięciu uznania fermy za reprodukcyjną lub kandydującą na reprodukcyjną może być wydana na podstawie przeprowadzonej lustracji.

§ 16. 1. Wykaz ferm uznanych za zarodowe i kandydujące na zarodowe z wyszczególnieniem hodowanych w nich rodów ogłasza się corocznie w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Rolnictwa.

2. Wykazy ferm uznanych za reprodukcyjne i kandydujące na reprodukcyjne podaje się do publicznej wiadomości przez wywieszenie ich na okres dwóch tygodni w siedzibie organu administracji rolnej prezydium właściwej powiatowej rady narodowej oraz w siedzibie zainteresowanego zakładu wylęgu drobiu.

3. Wykazy ogłasza się w pierwszym kwartale każdego roku.

§ 17. 1. Fermy uznane za zarodowe i kandydujące na zarodowe wpisuje się do krajowego rejestru ferm zarodowych drobiu. Rejestr ten prowadzi Ministerstwo Rolnictwa.

2. Fermy uznane za reprodukcyjne i kandydujące na reprodukcyjne wpisuje się do wojewódzkiego rejestru ferm reprodukcyjnych drobiu. Rejestr ten prowadzi właściwy do spraw rolnych organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

3. Właściwy do spraw rolnych organ prezydium powiatowej rady narodowej prowadzi powiatowy rejestr ferm reprodukcyjnych drobiu, do którego wpisuje się fermy uznane za reprodukcyjne i kandydujące na reprodukcyjne na terenie powiatu.

§ 18. 1. Przeprowadza się uznawanie rodów drobiu zarodowego oraz kombinacji uznanych rodów.

2. Uznawanie rodów przeprowadza się tylko w fermach zarodowych i kandydujących na zarodowe.

§ 19. 1. Uznanie rodu drobiu zarodowego oznacza stwierdzenie, że jego wartość użytkowa osiągnęła właściwy poziom i że stanowi on odpowiedni materiał wyjściowy do produkcji materiału użytkowego.

2. Uznanie rodu zależy od wyrównania genetycznego w zakresie cech użytkowych właściwych dla danego kierunku użytkowego.

§ 20. 1. Uznanie kombinacji uznanych rodów drobiu zarodowego następuje po stwierdzeniu, że daje ona korzystne wyniki produkcyjne.

2. Wyniki produkcyjne danej kombinacji rodów uznanych ustala stacja oceny użyteczności drobiu po przeprowadzeniu trzykrotnej kontroli.

§ 21. 1. O uznaniu rodu drobiu zarodowego bądź kombinacji rodów uznanych orzeka komisja, w skład której wchodzi:

1) jako przewodniczący — przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa.

2) jako członkowie — specjaliści w zakresie genetyki i przedstawiciel Zjednoczenia Hodowli Drobiu.

2. Komisję powołuje Ministerstwo Rolnictwa.

3. Od orzeczenia komisji przysługuje odwołanie do Ministra Rolnictwa.

4. Uznawanie rodów odbywa się corocznie w terminie do końca listopada.

§ 22. 1. Uznane rody drobiu zarodowego i ich kombinacje wpisuje się do krajowego rejestru rodów drobiu zarodowego i ich kombinacji. Uznany ród otrzymuje symbol, a uznana kombinacja nazwę, ustaloną przez Ministerstwo Rolnictwa.

2. Krajowy rejestr rodów drobiu zarodowego i ich kombinacji prowadzi Ministerstwo Rolnictwa.

3. Skreślenie rodu z rejestru następuje po wprowadzeniu do rodu obcej krwi lub na skutek znacznego obniżenia jego wartości hodowlanej.

§ 23. 1. Pomoc i instruktaż w zakresie pracy hodowlanej wykonuje:

- 1) w fermach zarodowych i kandydujących na zarodowe — Instytut Zootechniki,
- 2) w fermach reprodukcyjnych i kandydujących na reprodukcyjne — Zjednoczenie Hodowli Drobiu.

2. Pomoc i instruktaż w zakresie weterynaryjnym wykonuje:

- 1) w fermach zarodowych i kandydujących na zarodowe — weterynaryjny ośrodek drobiarski właściwego wojewódzkiego zakładu weterynarii,
- 2) w fermach reprodukcyjnych i kandydujących na reprodukcyjne — rejonowy państwowy zakład leczniczy dla zwierząt, działający pod nadzorem specjalistycznego weterynaryjnego ośrodka drobiarskiego.

§ 24. Przepisy zarządzenia dotyczące właściwych do spraw rolnych organów:

- 1) prezydów powiatowych rad narodowych — mają również zastosowanie do właściwych do spraw rolnych organów

prezydów rad narodowych miast stanowiących powiaty miejskie i prezydów dzielnicowych rad narodowych w miastach wyłączonych z województw,

- 2) prezydów wojewódzkich rad narodowych — mają również zastosowanie do właściwych do spraw rolnych organów prezydów rad narodowych w miastach wyłączonych z województw.

§ 25. 1. Decyzje o uznaniu ferm za zarodowe lub reprodukcyjne albo za kandydujące na zarodowe lub reprodukcyjne na rok 1970 (§ 14 ust. 2) wydaje się do końca miesiąca lutego 1970 r.

2. Przekazanie do Ministerstwa Rolnictwa decyzji o uznaniu ferm za zarodowe lub kandydujące na zarodowe (§ 14 ust. 3) na rok 1970 wraz z protokołem lustracji następuje do dnia 15 marca 1970 r.

§ 26. Traci moc zarządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 19 lipca 1961 r. w sprawie zasad i trybu uznawania ferm drobiu za zarodowe i reprodukcyjne oraz uznawania materiału zarodowego drobiu (Monitor Polski Nr 60, poz. 261).

§ 27. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1970 r.

Minister Rolnictwa: *M. Jagielski*